

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 28. kalendářní týden, 10. 7. – 16. 7. 2022

Communicable Disease Threats Report, Week 28, 10 – 16 July 2022

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-10-16-july-week-28>

SOUHRN

Zdravotní hrozby v zemích EU

- **Západonilská horečka – mezinárodní situace (svět) – monitoring sezóny 2022**

Během sezóny přenosu viru západonilské horečky (West Nile Virus - WNV), která obvykle probíhá od června do listopadu, ECDC monitoruje výskyt této infekce v Evropské unii (EU), Evropském hospodářském prostoru (EHP) a v zemích sousedících s EU. ECDC zveřejňuje týdenní epidemiologické aktualizace s cílem informovat orgány a instituce zabývající se bezpečností krve. Data hlášená do TESSy (The European Surveillance System) jsou prezentována na úrovni NUTS 3 („nomenclature of territorial units for statistics 3“) pro země EU/EHP a na úrovni GAUL 1 („global administrative unit layers 1“) pro země sousedící s EU.

➤ **Poslední aktualizace:**

Od minulé aktualizace k 13. červenci 2022 informovaly země EU a EHP o **2 případech západonilské horečky u lidí** – Řecko (1) a Itálie (1); nebyla však hlášena žádná úmrtí. Země sousedící s EU neevidovaly žádné humánní případy infekce WNV; též nebyla zaznamenána žádná úmrtí.

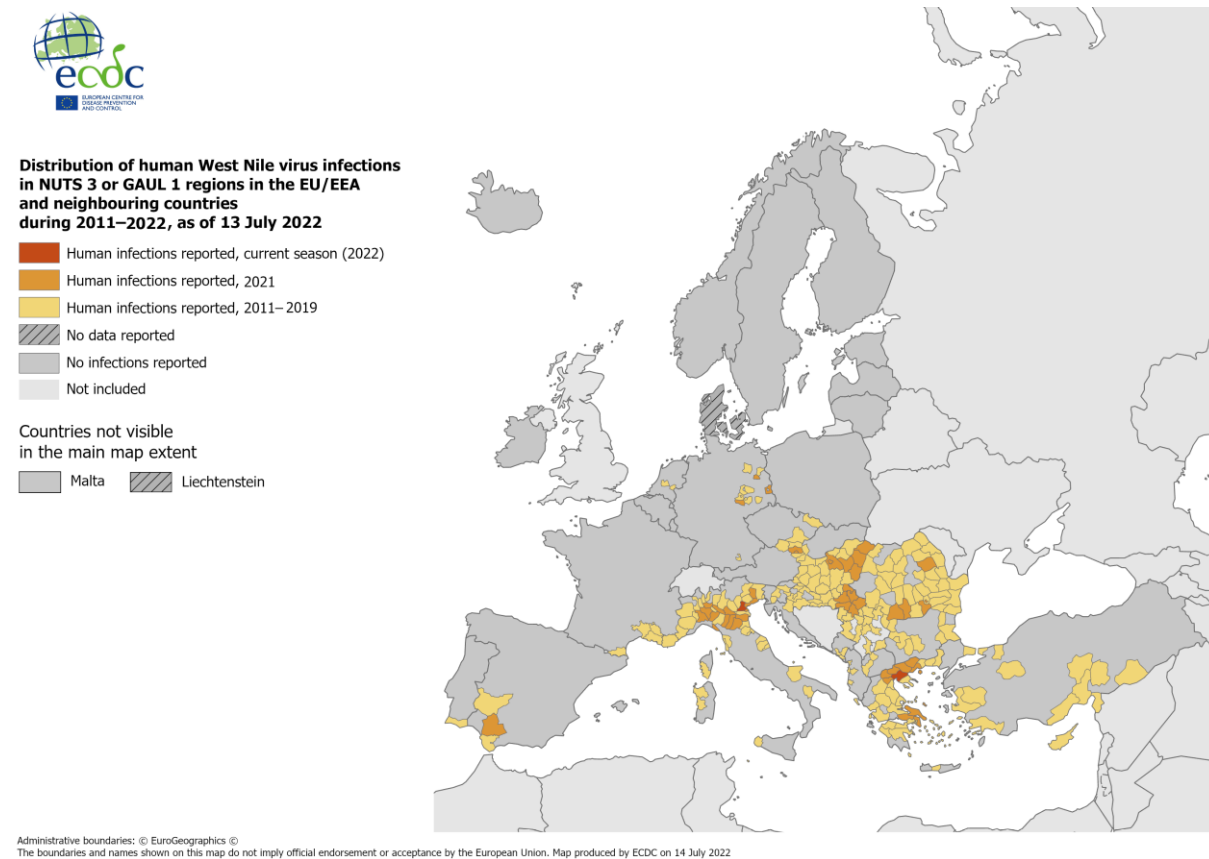
➤ **Odkazy:**

<https://www.ecdc.europa.eu/en/west-nile-fever/surveillance-and-disease-data/disease-data-ecdc>

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:JOL_2014_366_R_0011

➤ **Obrázek 1:**

Rozložení humánních případů západonilské horečky podle postižených oblastí k 13.7. (zdroj: ECDC)

• **Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV2 – mezinárodní situace v EU/EHP – rok 2019 - 2022**

➤ **Poslední aktualizace:**

K 27. týdnu 2022 bylo v zemích EU hlášeno celkem **152 665 981 případů onemocnění covid-19 a 1 118 164 úmrtí**.

Údaje uváděné ve světě a EU/EHP pravděpodobně podhodnocují skutečný počet případů onemocnění a úmrtí vzhledem k různému stupni hlášení a vykazování.

Nejnovější aktualizace pro EU/EHP je k dispozici na webových stránkách ECDC:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>

Ve 27. týdnu 2022 v zemích EU/EHP celkově vzrostl počet hlášených týdenních případů o 1,6 % ve srovnání s předchozím týdnem. Celkem 12 zemí oznámilo pokles počtu případů onemocnění za týden (Kypr, Česko, Estonsko, Finsko, Německo, Irsko, Itálie, Lucembursko, Malta, Norsko, Portugalsko a Španělsko). Země s nejvyšším počtem případů za 14 dní na 100

000 obyvatel jsou: Kypr (4 422), Francie (2 445), Lucembursko (2 275), Řecko (2 135) a Island (1 733).

Na konci 27. týdne 2022 (týden končící 10. červencem) se ve 23 zemích (z 27 zemí) EU/EHP zvýšil počet případů onemocnění mezi lidmi ve věku nad 65 let. Ve srovnání s předchozím týdnem to vypovídá o 23 % nárůstu a dosažení 62,8 % pandemického maxima. Uvedené zvýšené počty onemocnění byly pozorovány po dobu 5 týdnů v 9 zemích a po dobu 6 týdnů ve 2 zemích. Zvyšující se přenos covid-19 mezi staršími věkovými skupinami se začal promítat do zvýšeného výskytu závažných průběhů onemocnění.

Do 27. týdne 2022, z 30 zemí disponujícími údaji o přijetí, resp. obsazení nemocnic zejména JIP, 12 zemí uvedlo rostoucí trend alespoň v jednom z těchto ukazatelů ve srovnání s předchozím týdnem. 14denní úmrtnost na covid-19 je již 5 týdnů stabilní (8,3 úmrtí na milion obyvatel ve srovnání s 8,5 úmrtími v předchozím týdnu). Rostoucí trend v úmrtnosti na covid-19 byl pozorován v 7 zemích.

V 25. – 26. týdnu 2022 (20. června až 3. července 2022) se mezi 12 zeměmi s adekvátním počtem sekvenování odhaduje následující rozložení variant VOC (variants of concern) a VOI (variants of interest): distribuce VOC nebo VOI byla 82,8 % (15,4 - 100,0 % z 12 zemí) pro BA.4/BA.5; 15,4 % (1,8 - 84,3 % z 11 zemí) pro BA.2; 7,2 % (1,5 - 8,8 % z 3 zemí) pro BA.2+L452X; 0,2 % (0,0 - 0,4 %, 164 detekcí z 5 zemí) pro BA.1; a 0,1 % (0,0 - 0,3 %, 4 detekce z 2 zemí) pro B.1.617.2.

Od poslední aktualizace z 7. července 2022 do 14. července 2022 se ECDC rozhodlo překlasifikovat sublinii Omicron BA.2.75 z varianty VUM (variant under monitoring) na VOI (variant of interest).

BA.2.75 je nově označená sublinie BA.2, která cirkuluje hlavně v Indii (234 sekvencí hlášených do GISAID EpiCoV k 14. červenci 2022), ale rovněž byla detekována v dalších 14 zemích na 4 kontinentech (51 sekvencí). V médiích je často nesprávně uváděna jako „Kentaurus“, tato varianta však dosud nebyla v nomenklatuře variant WHO SARS-CoV-2 oficiálně pojmenována.

BA.2.75 byla ECDC označena jako VUM dne 7. července 2022 a následně přehodnocena na VOI dne 14. července 2022. Tato změna byla provedena z důvodu rostoucího počtu detekcí v Indii i po celém světě, jedná se o příslušný mutační profil této varianty. Takový profil může být potenciálně spojen se změnou antigenu určujícího vlastnosti viru, což by nakonec mohlo vést k novému nárůstu případů covid-19. Žádné spolehlivé vědecké důkazy o přenosnosti, závažnosti onemocnění nebo imunitním úniku BA.2.75 však v současnosti nejsou k dispozici. WHO označila BA.2.75 jako variantu VOC-LUM (variant of concern – lineage under monitoring).

BA.2.75 vykazuje rostoucí trend v Indii. Tato linie SARS-CoV-2 představuje 10 % všech sekvenovaných genomů v zemi v 25. týdnu a první údaje za 26. týden ukazují na další nárůst. Výskyt covid-19 v Indii nyní hlavně probíhá na pozadí infekce BA.2, což naznačuje, že tato

varianta může být více nakažlivá. BA.4/BA.5 zde tvoří nižší podíl cirkulujících variant. Zdali má BA.2.75, oproti těmto dvěma variantám, jež jsou v současnosti v EU/EHP dominantní, růstovou výhodu, zbývá určit. V současné době jsou dostupné údaje velmi omezené a měly by být interpretovány s opatrností. WHO a ECDC situaci nadále velmi pečlivě sledují.

V rámci zemí EU/EHP je od 14. července 2022 varianta BA.2.75 hlášena do GISAIID z Dánska (1), Německa (2), Lucemburska (1) a Nizozemska (1). Mimo EU/EHP byla varianta BA.2.75 zjištěna v Austrálii (2), Kanadě (4), Indonésii (4), Japonsku (3), Martiniku (1), Nepálu (2), Novém Zélandu (6), Turecku (1), USA (9) a Spojeném království (14).

Nejnovější informace o variantách jsou k dispozici na webových stránkách ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

➤ **Odkazy:**

<https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>

<https://covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu/>

<https://www.ema.europa.eu/en/events/ema-regular-press-briefing-covid-19-19>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/ecdc-and-ema-update-recommendations-additional-booster-doses-covid-19-vaccines>

[https://www.who.int/news/item/12-07-2022-statement-on-the-twelfth-meeting-of-the-international-health-regulations-\(2005\)-emergency-committee-regarding-the-coronavirus-disease-\(covid-19\)-pandemic](https://www.who.int/news/item/12-07-2022-statement-on-the-twelfth-meeting-of-the-international-health-regulations-(2005)-emergency-committee-regarding-the-coronavirus-disease-(covid-19)-pandemic)

<https://www.ecdc.europa.eu/en/current-risk-assessment-novel-coronavirus-situation>

<https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/covid-19.html#eu-eea-daily-tab>

• **Opičí neštovice – mezinárodní situace – 2022**

Od začátku května 2022 byly hlášeny případy opičích neštovic (Monkeypox - MPX) ze zemí, kde toto onemocnění není endemické.

➤ **Poslední aktualizace:**

Od minulé aktualizace 11. července bylo k 14. červenci 2022 hlášeno **1 149 případů opičích neštovic z 15 zemí** EU/EHP: Španělsko (443), Německo (405), Francie (191), Nizozemsko (32), Norsko (30), Dánsko (15), Rakousko (12), Švédsko (9), Česko (3), Chorvatsko (2), Lucembursko (2), Rumunsko (2), Řecko (1), Itálie (1) a Slovinsko (1). Žádné nové země nehlásily potvrzené případy onemocnění.

➤ **Další informace:**

V tiskové zprávě zveřejněné 8. července 2022 francouzský zdravotní úřad „French National Authority for Health“ (HAS - Haute Autorité de Santé), nezávislý poradní orgán, aktualizoval svá doporučení k očkování proti MPX ve Francii. Dříve společnost HAS podporovala pouze post-expoziční vakcinaci pro zdravotnické pracovníky a dospělé, kteří měli vysoce rizikový kontakt s případy. Jako dodatečné opatření nyní HAS doporučuje cílené pre-expoziční očkování pro skupiny populace s vyšším rizikem nákazy, včetně mužů mající sex s muži, transgender osob s více sexuálními partnery a sexuálních pracovníků.

12. července 2022, poté, co bylo uděleno povolení k výjimečnému použití JYNNEOS® jako dodatečné opatření ke kontrole šíření MPX v Portugalsku, vydaly zdravotnické autority „General Directorate for Health“ nařízení, které popisuje strategii očkování v zemi. Úřady doporučují, aby vakcína JYNNEOS® byla nabízena jako post-expoziční profylaxe. JYNNEOS® je živá atenuovaná, replikace-deficitní očkovací látka založená na modifikovaném vaccinia viru Ankara. Ohrožená populace zahrnuje asymptomatické blízké kontakty případů onemocnění, ideálně do 4 dnů od expozice. Očkování je však stále možné v období do 14 dnů po známé expozici potvrzené infekci, pokud se osoba mezitím MPX nenakazila. Osobám bez předchozí vakcinace proti neštovicím budou nabídnuty 2 dávky s odstupem nejméně 28 dnů, zatímco ti, kteří byli proti pravým neštovicím očkováni, obdrží pouze 1 dávku.

Podle zdrojů z médií, 12. července 2022 španělská komise pro veřejného zdraví „Spain’s Public Health Commission“, technický orgán sdružující Ministerstvo zdravotnictví a autonomní oblasti země, schválil pre-expoziční očkovací schéma pro rizikové skupiny obyvatelstva. Ty zahrnují osoby s více sexuálními partnery nebo jedince, kteří v posledním roce provozovali příležitostný nebo anonymní sex.

Návrh byl formulován madridským autonomním společenstvím. Zdravotnické autority v Madridu jsou velmi znepokojeni možným nárůstem případů opičích neštovic po dvou masových shromážděních probíhajících v této oblasti, konkrétně po průvodu Orgullo Pride Parade a hudebním festivalu Mad Cool.

Po předchozích oznámeních generální ředitel Světové zdravotnické organizace (WHO) prohlásil, že do 21. července 2022 opět svolá „Emergency Committee“, aby znovu posoudil, zda současná epidemie opičích neštovic ve více zemích představuje „Public Health Emergency of International Concern“ (PHEIC), mimořádné ohrožení zdraví mezinárodního významu podle Mezinárodních zdravotnických předpisů (International Health Regulations 2005 - IHR). Schůze krizového výboru konaná 23. června 2022 dospěla k závěru, že ačkoli je současná epidemie neobvyklá a může vyžadovat mezinárodní úsilí, nespĺňuje kritéria IHR pro PHEIC.

➤ **Odkazy:**

[https://www.who.int/news/item/25-06-2022-meeting-of-the-international-health-regulations-\(2005\)-emergency-committee--regarding-the-multi-country-monkeypox-outbreak](https://www.who.int/news/item/25-06-2022-meeting-of-the-international-health-regulations-(2005)-emergency-committee--regarding-the-multi-country-monkeypox-outbreak)

<https://monkeypoxreport.ecdc.europa.eu/>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/monkeypox-multi-country-outbreak-first-update>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/monkeypox>

- **Monitoring spalniček – mezinárodní situace (svět)**

Během pandemie covid-19 byl celosvětově pozorován prudký pokles případů spalniček. Nyní je několik případů onemocnění hlášeno ze zemí EU/EHP, včetně těch, které dříve eliminovaly nebo přerušily endemický přenos.

- **Poslední aktualizace:**

Od minulé měsíční aktualizace v CDTR z 10. června 2022 bylo do 12. července 2022 hlášeno **9 nových případů z 5 zemí** EU/EHP: Německo (2), Řecko (1), Irsko (1), Polsko (1) a Švédsko (4). Žádné další země EU/EHP nehlásily nové případy spalniček.

Dosud nebyla v roce 2022 v EU/EHP hlášena žádná úmrtí.

Mimo země EU/EHP jsou relevantní informace k dispozici ze Švýcarska, Skotska (UK), Konžské republiky, Demokratické republiky Kongo, WHO Evropského regionu (EURO), WHO Afrického regionu (AFRO), Pan American Health Organization (PAHO) - Panamerická zdravotnická organizace, resp. WHO Regionu Amerika (AMRO), WHO Regionu jihovýchodní Asie (SEARO) a WHO Regionu západní Pacifik (WPRO). Pro WHO Region východní Středomoří (EMRO) nebyly k dispozici žádné aktualizace.

- **Odkazy:**

<https://www.ecdc.europa.eu/en/measles/measles-threats-and-outbreaks>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/measles/surveillance-and-disease-data/monthly-measles-rubella-monitoring-reports>

<https://www.who.int/teams/immunization-vaccines-and-biologicals/immunization-analysis-and-insights/surveillance/monitoring/provisional-monthly-measles-and-rubella-data>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/risk-assessment-measles-eu-eea-2019>

Zdravotní hrozby mimo země EU

- **Monitoring podmínek výskytu/růstu vibrií v Baltském moři – léto 2022**

Zvýšená povrchová teplota moře (Sea surface temperature - SST) a jeho nízká salinita (obsah solí) poskytuje ideální podmínky pro růst některých druhů Vibrií. Tyto podmínky se vyskytují během letních měsíců v ústích řek a uzavřených vodních plochách se střední slaností. ECDC vyvinulo model k mapování environmentální vhodnosti růstu Vibrií v Baltském moři (ECDC Vibrio Map Viewer): <https://geoportal.ecdc.europa.eu/vibriomapviewer/> Je nutno vzít na vědomí, že tento model je kalibrován na Baltský region v severní Evropě a neměl by být aplikován v jiných částech světa bez předchozí validace.

➤ **Poslední aktualizace:**

K 14. červenci 2022 byla environmentální příznivost pro růst Vibrií v Baltském moři ve Finsku označena jako střední až vysoká u jižního estonského pobřeží, v hrabství Klaipeda (Litva) a ve Stockholmu (Švédsko); ve zbytku velmi nízká až nízká.

Pro následujících 5 dnů jsou environmentální podmínky pro růst Vibrií v Baltském moři hodnoceny jako středně až vysoce příznivé pro jižní finské pobřeží, jižní estonské pobřeží a Kalmar (Švédsko); ve zbytku je příznivost velmi nízká až nízká.

Mimo země EU/EHP byla environmentální příznivost pro růst Vibrií v Baltském moři klasifikována jako střední až vysoká v Petrohradu (Rusko) a velmi nízká až nízká v Kaliningradu (Rusko). Následujících 5 dní se situace nezmění.

Od května 2022 do 14. července 2022 byl ve Švédsku hlášen **1 případ lokálně získané vibriózy u člověka**.

➤ **Odkazy:**

<https://thl.fi/en/web/thlfi-en/-/stay-healthy-at-the-beach-observe-water-quality-announcements-and-practice-good-hygiene->

• **Masové shromáždění – Hajj – Saudská Arábie – 2022**

Hajj je každoroční islámská pouť do Mekky v Saúdské Arábii, povinná náboženská slavnost pro všechny dospělé muslimy, kterou musí absolvovat alespoň jedenkrát za život. Hajj se letos konal od 7. července do 12. července. Bylo povoleno účastnit se asi milionu poutníků. ECDC tuto událost sledovalo od 4. července do 19. července 2022, prostřednictvím svých aktivit v rámci „epidemic intelligence“ a poskytovalo každotýdenní zprávy.

➤ **Poslední aktualizace:**

Saúdkoarabský úřad pro statistiku „Saudi Arabia’s General Authority for Statistics“ odhaduje, že letos se islámské pouti do Mekky zúčastnilo celkem 900 000 poutníků. Z toho 780 000 pocházelo mimo Saúdskou Arábii, z nichž velká většina přiletěla letadlem (738 000). Přibližně 90 000 poutníků dorazilo z Evropy, Spojených států a Austrálie dohromady. Média uvádějí, že z Francie přijelo asi 9 000 lidí.

14. července 2022 média citující saúdkoarabské ministerstvo zdravotnictví „Saudi Arabia’s Ministry of Health“ informovala o **prvním případě opičích neštovic (MPX)** v hlavním městě Rijád u osoby s cestovatelskou anamnézou. Žádné další události týkající se veřejného zdraví související s Hajj nebyly prostřednictvím ECDC „epidemic intelligence“ zjištěny.

➤ **Odkazy:**

<https://www.reuters.com/business/healthcare-pharmaceuticals/saudi-arabia-detects-its-first-monkeypox-case-spa-2022-07-14/>

<https://www.arabnews.com/node/2120576/saudi-arabia>

• **Chřipka A(H9N2) – mezinárodní situace (svět) – monitoring humánních případů onemocnění**

Viry ptačí chřipky, které infikují člověka, jsou považovány za nové, mající potenciál stát se pandemickými hrozbami.

➤ **Poslední aktualizace:**

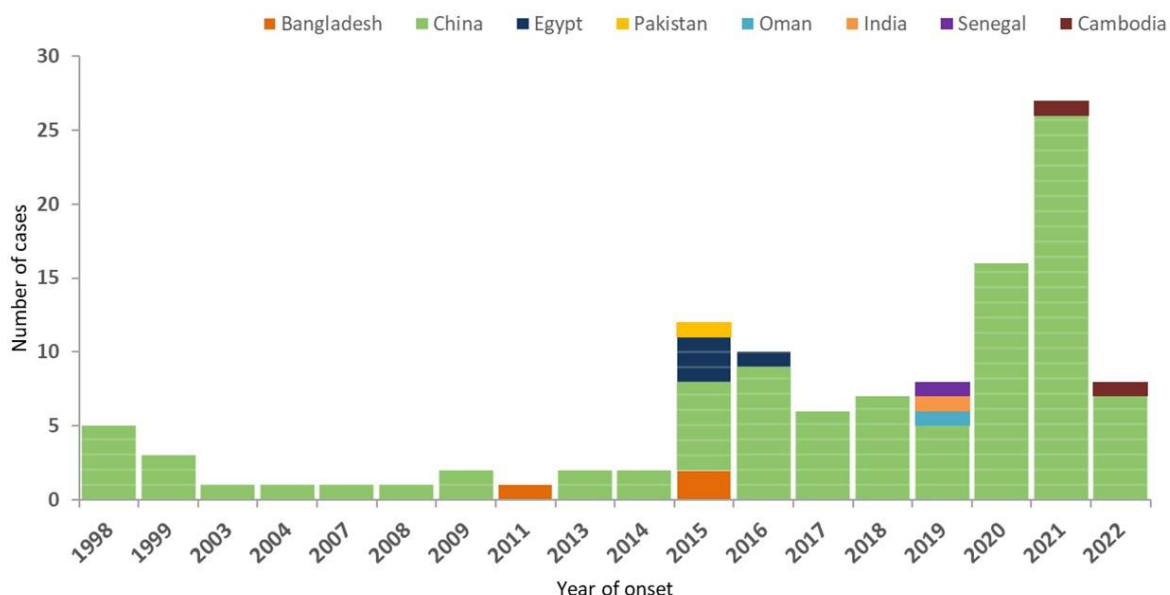
Od minulé aktualizace z 19. května 2022 do 12. července 2022 byl hlášen **1 nový případ onemocnění** virem ptačí chřipky **A(H9N2) u člověka z Číny**. Celkem bylo celosvětově hlášeno **113 případů**, žádný z nich v zemích EU/EHP.

➤ **Odkazy:**

<https://www.ecdc.europa.eu/en/avian-influenza-humans/surveillance-and-disease-data/avian-influenza-overview>

➤ **Obrázek 2:**

Rozložení potvrzených případů ptačí chřipky A(H9N2) u lidí podle data/roku prvních příznaků a země, 1998–2022 (aktualizováno 13. července, n=113) (zdroj: ECDC)

- **Chřipka A(H5N6) – mezinárodní situace – monitoring humánních případů onemocnění**

Zvířecí viry chřipky, které překračují hranice mezi zvířaty a lidmi s cílem infikovat člověka, jsou vnímány jako nové a disponují potenciálem stát se pandemickými hrozbami. Vysoce patogenní viry ptačí chřipky A(H5) asijského původu jsou extrémně infekční pro mnoho druhů ptáků, včetně drůbeže. V roce 2014 byla nová ptačí chřipka A(H5N6) způsobující infekce u lidí detekována v Číně. K dnešnímu dni byly hlášeny pouze sporadické případy infekce virem ptačí chřipky A(H5N6) u lidí pocházejících zejména z Číny.

➤ **Poslední aktualizace:**

Od minulé aktualizace z 19. května 2022 do 12. července 2022 byl hlášen **1 nový případ onemocnění** virem ptačí chřipky **A(H5N6) u člověka z Číny**.

➤ **Odkazy:**

<https://www.ecdc.europa.eu/en/avian-influenza-humans/surveillance-and-disease-data/avian-influenza-overview>

➤ **Obrázek 3:**

Rozložení potvrzených případů ptačí chřipky A(H5N6) u lidí podle data/roku prvních příznaků a země, 2014 – 2022 (n = 80) (zdroj: ECDC)

